

İLKÖĞRETİM BİRİNCİ KADEMEDE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE GİREN ÖĞRETMENLERİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ*

OSMAN DALAMAN¹,
İSA KORKMAZ¹

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim birinci kademede beden eğitimi dersine giren öğretmenlerin beden eğitimi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu çalışmada taramada tarama modeli kullanılarak betimsel analizler yapılmıştır. Araştırmanın evreni; 2009-2010 bahar öğretim döneminde Konya İli merkez ilçelerde (Meram, Selçuklu, Karatay) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim birinci kademede beden eğitimi dersine giren 175 beden eğitimi ve 3117 sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Konya İli Milli Eğitim Müdürlüğü ARGE Şubesi ile yapılan işbirliği ile araştırmacı tarafından geliştirilen anketleri, Web ortamında gönüllü olarak cevaplayan 71 beden eğitimi öğretmeni ve 561 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 632 öğretmenden oluşmaktadır. Beden eğitimi dersine ait kazanımlarının öğretmenlerin çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği, bazı kazanımların ise gerçekleştirilemediği ortaya çıkmıştır. Bunlar 1., 2. ve 3. sınıflarda fiziksel etkinliklerde kullanacakları kişisel malzemeler için çanta hazırlama, beslenme ilkelerini doğru uygulama, temel ilk yardım ilkelerini fark etme kazanımlarıdır. 4. ve 5. sınıflarda ise, özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve uygulamada, olimpiyat oyunlarındaki spor dalları ve sporcuları tanıma, çeşitli spor olaylarını kitle iletişim araçlarından takip etme kazanımlarıdır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Birinci Kademe, Beden Eğitimi, Öğretim Kazanımları, Öğretmen Görüşleri.

THE PERCEPTIONS OF ELEMENTARY AND PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ABOUT ACQUIRING OBJECTIVES OF PHYSICAL EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the perceptions of elementary and physical education teachers about acquiring objectives of physical education. Quantitative methods were used to analyze data in descriptive way. Population of this study is elementary and physical education teachers of the primary schools in Konya during 2009-2010 academic year. Sample size of this study is 71 physical education teachers and 561 elementary teachers. To collect data, the teachers filled out the questionnaire through web site of Konya city of education department. These are the objectives of preparing their school bag for their personal materials, applying nutrition principles, and noticing the first aid principles in 1., 2., and 3. classes. However, in 4. and 5. classes, in the principles and application related with personalized actions, they are the objectives of recognizing the sport branches and athletes in the olympic games and following various sport events through mass media.

Key Words: Elementary Education, Objectives of Physical Education, Teachers' Perceptions.

¹Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Selçuk Üniversitesi, Konya, Türkiye.

*Bu çalışma 09103023 nolu Doktora Tezinden özetlenmiştir. Desteklerinden dolayı Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma (BAP) Koordinatörlüğüne teşekkür ederiz.

GİRİŞ

Eğitim, genel anlamıyla bireyin öğrenme yolu ile düşünme yeteneklerini, bilgisini, anlayışını ve becerilerini gösterme, toplumsal değerlerin öğretilmesi ve aktarılması sürecidir (20). Beden eğitimi Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruhen ve fikren gelişimine katkı sağlamaktır (6, 2). Milletlerin geleceği yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. Bu nedenle fertleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek modern eğitimin temel ilkelerindedir. Bir eğitim şekli olarak sporu, fiziksel ve ruhsal bir eğitim olarak düşünürsek, spor ile eğitimin özdeş olduğunu belirtebiliriz. Spor eğitimi, bireyleri ortak yaşamın benzerliklerine yönelmesi bakımından önem taşımaktadır. Spor eğitimi, bireylerin hem fiziki hem de psikolojik gelişimlerini sağlamak, onları sosyal yaşama hazır ve yaratıcı kılmak amacına dönüktür (8).

İnsan, yaşamını daha sağlıklı ve nitelikli bir şekilde sürdürebilmek için hareket etmeye ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç yaşamın her döneminde vazgeçilmezdir. Ancak çocuk okul çağına geldiğinde hareket ederken değişik hedeflere ulaşmayı dener. Bu nedenle beden eğitimi dersi kapsamındaki hareket eğitimi değişik amaçlarla yapılmaya başlanır. Bunlar; sağlık, dinçlik, eğlence, etkileme, etkile(n)me, estetik, biçimlenme, performans, kendine güven, macera, toplumsallık, rekreasyon, vb. olabilir (12, 18). İlköğretim çağından itibaren planlı ve programlı olarak sunulan beden eğitimi etkinlikleri; 7-9 yaş grubundaki öğrencilere "temel hareket becerileri", 10-11 yaşındaki öğrencilere "özelleşmiş hareket becerileri", 12-14 yaş grubundaki öğrencilere ise "sportif bilgi ve becerileri" adı altında uygulanır (6). Çocuğun hareket eğitimine başlamadan önce onun tüm özellikleri analiz edilir ve hareket ihtiyacı ona göre hazırlanır. Böylece beden eğitimi etkinliklerinin çocukta psikomotor, bilişsel ve duyuşsal gelişimi destekleyici bir çerçeveye oturtulması planlanır ve uygulanır. Bu uygulama genel öğretim programı içerisinde önemli bir yere sahip olarak öğretimin her kademesinde sürdürülür.

İlköğretim okulları, beden eğitimi dersi yoluyla çocukların yeteneklerinin geliştirildiği önemli bir aşamadır. 6-12 yaşları arasındaki çocukların çeşitli oyunlarla hareketli bir yaşam içerisinde eğitilmeleri, onların davranışlarının canlı, sağlıkları gelişmiş ve bedensel becerilerinin de göz alıcı bir düzeyde gelişmesine yardımcı olur. Modern pedagoji ve psikolojide, çevreden gelen her türlü uyarcıların çocuk ruhunda izler bıraktığı belirlenmiştir. Çocukların sinir sistemi, duyu organları, solunum sistemleri, kan dolaşımı ve kas hareketliliği gibi önemli yaşam fonksiyonları, oyun ve hareketle yüksek düzeyde uyanık tutulur ve geliştirilir. Zengin bir öğrenme çevresi oluşturan oyun sırasında çocuklar, etraftaki fiziksel ortamları

ilişkiler içinde şekil, derinlik ve uzaklık gibi değerleri bilinçli bir şekilde öğrenir ve vücut dayanıklılığı gelişir (10).

Çağdaş eğitim anlayışı, bireyi fiziksel, duygusal ve toplumsal boyutları ile bir bütünlük içerisinde ele almaktadır. Bu anlamda eğitimden beklenen ise, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak, bunların en üst düzeyde geliştirilmesine yardım etmesidir. Böylece fiziksel, zihinsel ve duygusal boyutları ile bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı, mutlu, verimli ve üretken bireylerin topluma kazandırılabilmesi mümkün olabilmektedir. Fiziksel gelişim ile insan davranışları arasında sıkı bir bağlantı bulunmaktadır. Fiziksel gelişimde görülen bozukluklar, dengesizlikler ya da gerilemeler davranışları da etkisi altına almaktadır. Hareket ise bir bütün olarak gelişmenin, topluma en iyi biçimde uyum sağlayabilmenin merkezi konumundadır. Duyu organları yoluyla algı ve düşünceleri, düşünceler de kasları kullanarak vücudu harekete geçirmektedir. Bu bütünlük ve ilişki içerisinde kaslar duyu ve düşüncelerden, başka bir anlatımla, psikolojik yapıdan, psikolojik yapı da kaslardan etkilenmektedir. Bu etkileşim, iletişim ve döngü, yaşam boyu devam etmektedir. Tüm bu verilere bağlı olarak, spor yapmaya yönelik hareket etme yeteneğinin geliştirilmesi, çocuğun genel gelişimine en büyük katkıyı sağlayabilmektedir. Bu anlamda, çocukluk döneminde spor yapma alışkanlığının kazandırılması önemli görülmektedir. Çocukların yaşları ilerledikçe bu alışkanlığı kazandırmak oldukça zor olmaktadır. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri çocuğun sağlıklı gelişiminde önemli bir işleve sahip olmasının yanı sıra, sosyal ve duygusal gelişim yönünden de olumlu katkılar sağlamaktadır. Bu etkinlikler yaratıcılık, liderlik gibi yetenekleri işlevsel hale getirmekte, mücadelecilik, azimli, uyumlu, üretken, kararlı, birbirine saygılı ve anlayışlı olma, kurallara uyma, işbirliği yapma, bağımsız davranma, kendini disipline etme, çalışkan ve gayretli olma gibi kişilik özelliklerini geliştirmektedir. Ayrıca söz konusu etkinliklere katılan çocukların derslerde daha başarılı oldukları da saptanmıştır. Sürekli değişim ve gelişime tabii olan çocuğun yeterli hareket uyarımına ihtiyacı bulunmaktadır (19).

Gelişen teknolojinin, hızlı kentleşmenin ve diğer hayat şartlarının bireylere getirdiği bunalım ve baskıları azaltmak, bunların insan üzerindeki olumsuz fizik ve moral etkilerini hafifletmek, dolayısıyla sağlıklı bir toplum oluşturmak için, beden eğitimi ve spor faaliyetlerini insan hayatında vazgeçilmez bir alışkanlık haline getirmek gerekmektedir. Bu alışkanlığın verileceği en uygun yaş grubunu da ilköğretim aşamasındaki öğrenciler oluşturmaktadır (3). Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin genel eğitim ve öğretimdeki yeri ve önemi ülkemizde teorik olarak anlaşılmış olup Anayasamızın 59'uncu maddesinde "Devlet her yaşta Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere

yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyla korur" şeklinde ifadesini bulmuştur (13).

Amerika Birleşik Devletleri ve Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) beden eğitimi ders saati tavsiyesi haftada beş gün olmak şartı ile günde en az yarım saatten (30 dakika) oluşmaktadır. Ancak, ülkemizde ilköğretimin birinci kademesinde beden eğitimi dersinin sadece haftada iki ders saati olduğu düşünüldüğünde bu derslerin öğrencilerin ihtiyacı olan fiziksel aktiviteleri karşılamada çok yetersiz kalacağını söylemek mümkündür. Aktif yaşamın faydaları bilinmesine rağmen, Türkiye'de yetişkinlerimizin ve çocuklarımızın fiziksel aktivite oranları gün geçtikçe düşmekte ve şişmanlık (Obezite) seviyeleri artmaktadır. Beden eğitimi dersleri bu aşamada bir kurtarıcı rol üstlenebilir. Bu derslerin temel amaçlarından biri öğrencilerin okul sonrası yaşantılarında da spor yapma alışkanlığını sağlayacak etkinliklere yer vermesi olmalıdır. Bunu başarmak için, beden eğitimi ve sınıf öğretmenleri fiziksel aktivitelerin sağlık üzerinde olan olumlu etkisini derslerinde, özellikle anlatmalı ve fiziksel etkinlikleri öğrencilerin hoş vakit geçirebilecekleri oyunlar şeklinde sunmalıdır (1). Genel eğitimin önemli ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi; çocukların fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik gelişimine beden eğitimi yaşantıları aracılığıyla katkıda bulunur. Sistematik bir şekilde yürütülen beden eğitimi dersleri, çocuklara, hareket etme yeteneklerini artırma, fiziksel uygunluklarını sürdürme, sağlık bilgileri elde etme, yaşam etkinlikleriyle ilgili becerileri geliştirme ve olumlu sosyal beceriler kazanma konularında oldukça önemli katkılar sağlayacaktır (15). İlköğretim birinci kademe derslerini işletme sorumluluğu tamamen sınıf öğretmenlerine bırakılmıştır. Ancak son dönemde 4.ve 5. sınıflara branş öğretmenlerinin derse girmeye başlamaları ile ilköğretim birinci kademedeki derse giren beden eğitimi öğretmenlerinin sayısı artmaya başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı; ilköğretim I. Kademedeki beden eğitimi dersine giren öğretmenlerin beden eğitimi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ve halen varolan bir durumu var olduğu biçimiyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde "gözleyip" belirleyebilmektir (9).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni 2009-2010 bahar öğretim döneminde Konya İli merkez ilçelerinde (Meram, Selçuklu, Karatay) Milli Eğitim Bakanlığı'na

bağlı ilköğretim birinci kademedeki beden eğitimi dersine giren beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırma evreninin belirlenmesi için önce; Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik Şubesi'nden 2009-2010 yılında Konya ili merkez ilçeleri ilköğretim okulları birinci kademedeki beden eğitimi dersine giren beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin sayıları alınmıştır. Alınan bu sayılara göre: İlköğretim birinci kademedeki derse giren beden eğitimi öğretmeni sayısı 175, sınıf öğretmeni sayısı ise 3117 olarak tespit edilmiştir. Araştırmanın evrenini, toplam 3292 beden eğitimi ve sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmalarda %95 güven düzeyinde ve %3 hata payı ile 10.000 kişilik evreni 964, 20.000 kişilik bir evreni ise 1013 kişiden oluşan bir örneklem grubu temsil edebilir (5). Dolayısıyla çalışmanın 3292 kişiden oluşan evrenini, 392 kişilik bir örneklem grubunun temsil edebileceği varsayılmıştır. Araştırmanın örneklemi; Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ARGE Şubesi ile yapılan işbirliği ile araştırmacı tarafından geliştirilen anketleri, Web ortamında gönüllü olarak cevaplayan 71 beden eğitimi öğretmeni ve 561 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 632 öğretmen oluşturmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli olan verilerin toplanmasında, öncelikle araştırma problemine ilişkin mevcut bilgiler, ilgili literatürün taranmasıyla ve araştırma ile ilgili kavramsal bilgilerden yararlanılarak konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuş ve daha sonra araştırmanın amacına uygun olarak, İlköğretim birinci kademedeki beden eğitimi dersi öğretim programının kazanımlarının soruya dönüştürülmesi ile bir anket geliştirilmiştir.

Anketin soru maddeleri için likert tipi beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geliştirilmesindeki temel amaç, çabaların sonunda daha güvenilir, daha başarılı ve daha geçerli bir ölçme aracı elde etmektir. Ankete katılan her öğretmen böylece, ölçekteki her ifadenin kapsadığı tutum ögesine katılma/katılmama derecesini bildirmiş olur (17). Ankette yer alan sorular için; "(1) Kazandırılmaz, (2) Kazandırılmaz, (3) Kazandırılmayabilir, (4) Kazandırılır, (5) Kesinlikle Kazandırılır" seçenekleri sunulmuş ve örneklem grubundan görüşlerini en uygun ifade eden seçeneği işaretlemeleri istenmiştir. Anketlerin ön uygulamasına geçmeden önce gerekli resmi izinler alınmış ve örneklem grubuna bu anketler; Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ARGE Web sitesi aracılığı ile ulaştırılmıştır. Öğretmenler kendilerine özel şifreleri ile bu siteye ulaşarak gönüllü olarak anketleri cevaplamışlardır. Çalışma bu yönüyle Konya ilinde uygulanan ikinci örnek olma özelliğini taşımaktadır. Bu yöntem öğretmene, anketi istediği zaman da doldurması, düzeltme yapması gibi kolaylık sağlamaktadır. Yine bu tür ileti gruplarında gönüllülük esas olduğu için uygulanan anketlerden alınan sonuçlar daha gerçekçi olabilmektedir. Anketi cevaplayan öğretmenler, yeni programları takip

edip inceleyen, uygulama ile ilgili karşılaştıkları problemleri zümrelerinde tartışan, bunlarla ilgili bilgi alışverişine açık olan öğretmenlerdir. Bu durumlar

dikkate alındığında anket toplama yönteminin daha doğru ve tutarlı olduğu söylenebilir (16).

Güvenirlilik Çalışması

Tablo: 1 Örneklem Grubuna Ait Güvenirlilik Çalışması

	1. Sınıflar Cronbah'c Alpha	2. sınıflar Cronbah'c Alpha	3. Sınıflar Cronbah'c Alpha	4.Sınıflar Cronbah'c Alpha	5.Sınıflar Cronbah'c Alpha
Öğrenme Alanı: Hareket Bilgi Ve Becerileri					
Alt Öğrenme Alanı: A.1. Temel Bilgi ve Beceriler	0,97	0,99	0,98	0,97	0,98
Öğrenme Alanı: B) Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam					
Alt Öğrenme Alanı: B.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik	0,93	0,96	0,94	0,93	0,97
Alt Öğrenme Alanı: B.2. Atatürk ve Ulusal Bayramlar	0,85	0,85	0,89	0,92	0,90
Alt Öğrenme Alanı: B.3. Spor Organizasyonları ve Olimpiyat Oyunları	-	-	-	0,90	0,92

Bu araştırmada bir tek veri aracı kullanılmamıştır. 1-5. sınıflarda beden eğitimi dersine giren öğretmenlere uygulandığı için her sınıfa göre ölçeğimiz uyarlanmıştır. Dolayısıyla beş farklı ölçek kullanılmıştır. Diğer yandan her bir ölçek

alt kategorilere ayrıldığından 1-3 arası sınıfların ölçekleri üç alt kategoride ve 4-5 arası sınıflar dört alt kategoriden oluşmaktadır.

Bunların her birinin güvenilirlik hesapları (İç tutarlık Alpha değerleri) tablo 1'de gösterilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler ilkönce betimsel olarak analiz edilmiştir.

Tablo: 2 Birinci Sınıf Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

ÖĞRENME ALANI: A) HAREKET BİLGİ VE BECERİLERİ	Kesinlikle Kazandırılır		Kazandırılır		Kazandırıl- mayabilir		Kazandırılmaz		Kazandırılması çok zordur	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ALT ÖĞRENME ALANI: A. 1. Temel Hareket Bilgi ve Becerileri										
A. 1.1. Çevresinde hareket eden varlıkları gözlemleyerek hareketlerindeki farklılıkları ayırt eder.	68	53,1	53	41,4	3	2,3	1	0,8	3	2,3
A. 1.2. Hareket ederken vücut ve alan farkındalığı gösterir.	47	36,7	73	57,0	6	4,7	0	0	2	1,6
A.1.3. Yer değiştirme hareketlerini yapar.	70	54,7	53	41,4	3	2,3	1	0,8	1	0,8
A.1.4. Dengeleme hareketlerini yapar.	49	38,3	73	57,0	4	3,1	0	0	2	1,6
A.1.5. Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak nesnelere hareket ettirir.	55	43,0	64	50,0	8	6,2	0	0	1	0,8
A.1.6. Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak nesnelere kontrol eder.	44	34,4	69	53,9	13	10,2	1	0,8	1	0,8
A.1.7. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü hareketlerini bir arada yapar.	34	26,6	71	55,5	22	17,2	0	0	1	0,8
A.1.8. Basit ritmik hareketleri bireysel, eşli ve grupla yapar.	46	35,9	73	57,0	6	4,7	1	0,8	2	1,6
A.1.9. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir.	37	28,9	69	53,9	20	15,6	1	0,8	1	0,8
A. 1.10. Fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini kılavuz eşliğinde yapar.	49	38,3	73	57,0	5	3,9	0	0	1	0,8

A.1.11.Fiziksel etkinlik sırasında vücudunda meydana gelen (kalp atışı, solunum, terleme, vücut ısısı vb.) değişiklikleri fark eder.	56	43,8	62	48,4	8	6,2	1	0,8	1	0,8
A.1.12. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar.	35	27,3	60	46,9	29	22,7	2	1,6	2	1,6
A.1.13. Okulundaki spor malzemelerini, spor alanlarını ve spor etkinliklerini tanır.	46	35,9	73	57,0	7	5,5	1	0,8	1	0,8
A. 1.14. Farklı oyunlar bularak arkadaşlarıyla oynar.	55	43,0	65	50,8	5	3,9	2	1,6	1	0,8
A.1.15. Fiziksel etkinliklere katılmaya istekli olur.	62	48,4	62	48,4	2	1,6	1	0,8	1	0,8
A. 1.16. Fiziksel etkinliklerde kuralların ve yönergelerin gerekliliğini fark eder.	34	26,6	83	64,8	7	5,5	3	2,3	1	0,8
A.1.17. Fiziksel etkinliklerde araç-gereçleri ve etkinlik alanlarını paylaşması gerektiğini fark eder.	40	31,2	81	63,3	4	3,1	2	1,6	1	0,8
A. 1.18. Fiziksel etkinliklere ilişkin düşüncelerini ifade eder.	35	27,3	79	61,7	12	9,4	1	0,8	1	0,8
A.1.19. Fiziksel etkinliklerde başkalarının haklarına saygı göstermesi gerektiğini anlar.	42	32,8	80	62,5	4	3,1	1	0,8	1	0,8
A.1.20. Fiziksel etkinliklerde üstlendiği rollerin sorumluluklarını yerine getirmesi gerektiğini kavrar.	43	33,6	75	58,6	9	7,0	0	0	1	0,8
A.1.21. Fiziksel etkinliklerde başarının tebrik edilmesi gerektiğini bilir.	48	37,5	72	56,2	7	5,5	0	0	1	0,8
A.1.22. Fiziksel etkinliklerde eşli ve grup çalışmalarına katılması gerektiğini kavrar.	42	32,8	80	62,5	4	3,1	1	0,8	1	0,8
A. 1.23. Fiziksel etkinlik içersindeki rolleri izler.	38	29,7	85	66,4	3	2,3	1	0,8	1	0,8
A.1.24. Farklı fiziksel etkinlikleri yaparken kendine güven duyması gerektiğini fark eder.	41	32,0	80	62,5	6	4,7	0	0	1	0,8
A.1.25. Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemeleri amacına uygun kullanması gerektiğini fark eder.	48	37,5	71	55,5	8	6,2	0	0	1	0,8
ÖĞRENME ALANI: B) ETKİN KATILIM VE SAĞLIKLI YAŞAM										
ALT ÖĞRENME ALANI: B.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik										
B.1.1. Fiziksel etkinlik sonrasında kişisel bakımını ve temizliğini kılavuz eşliğinde yapar.	48	37,5	68	53,1	5	3,9	4	3,1	3	2,3
B.1.2. Sağlığını korumak için vücudunu nasıl kullanması gerektiğini fark eder.	41	32,0	69	53,9	16	12,5	1	0,8	1	0,8
B.1.3. Fiziksel etkinlik öncesi ve sonrasında ne zaman ve nasıl beslenmesi gerektiğini fark eder.	40	31,2	70	54,7	14	10,9	2	1,6	2	1,6
B.1.4. Fiziksel etkinliklerde sıvı tüketilmesi gerektiğini fark eder.	57	44,5	61	47,7	9	7,0	0	0	1	0,8
B.1.5. Okulunda varsa ilk yardımdan sorumlu kişileri tanır.	49	38,3	62	48,4	15	11,7	1	0,8	1	0,8
ALT ÖĞRENME ALANI: B.2. Atatürk Ve Ulusal Bayramlar										
B.2.1. Ulusal bayramların coşkusunu rontlar, halk oyunları, dans ve spor etkinliklerine katılarak gösterir.	66	51,6	54	42,2	6	4,7	1	0,8	1	0,8
B.2.2. Atatürk'ün spor sevgisini bilir.	68	53,1	52	40,6	7	5,5	0	0	1	0,8

Araştırmaya katılan 128 birinci sınıf öğretmenin beden eğitimi dersi birinci sınıf öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirme durumları tablo 2'de gösterilmiştir. Buna göre öğretmenlerin büyük çoğunluğunun "Hareket Bilgi ve Becerileri" öğrenme alanına ait tüm alt öğrenme alanlarını oluşturan kazanımları gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Fakat öğretmenlerin sadece %18'i "A.1.7. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne

kontrolü hareketlerini bir arada yapar". Kazanımını gerçekleştirilebileceğini ifade etmişlerdir. Buna paralel olarak "A.1.12. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar" kazanımını ise %25'i ulaşılabilir bulmaktadır. Öğrenme alanı "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam"a ait tüm alt öğrenme alanları ve kazanımlarını araştırma grubuna katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu gerçekleştirilebilir görmektedirler.

Tablo: 3 Beden Eğitimi Dersi İkinci Sınıf Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

ÖĞRENME ALANI: A) HAREKET BİLGİ VE BECERİLERİ	Kesinlikle Kazandırılır		Kazandırılır		Kazandırılabilir - mayabilir		Kazandırılmı az		Kazandırılmı sı Oldukça zordur	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ALT ÖĞRENME ALANI: A.1. Temel Hareket Bilgi ve Becerileri										
A.1.1. Hareket ederken vücut ve alan farkındalığı gösterir.	48	39,3	58	47,5	13	10,7	2	1,6	1	0,8
A.1.2. Yer değiştirme hareketlerini farklı hız ve seviyelerde gösterir.	45	36,9	65	53,3	9	7,4	2	1,6	1	0,8
A.1.3. Dengeleme hareketlerini bireysel ve eşli olarak yapar.	44	36,1	63	51,6	11	9,0	3	2,5	1	0,8
A.1.4. Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak bireysel ve eşli olarak nesnelere hareket ettirir.	46	37,7	62	50,8	11	9,0	2	1,6	1	0,8
A.1.5. Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak bireysel ve eşli olarak nesnelere kontrol eder.	43	35,2	59	48,4	16	13,1	3	2,5	1	0,8
A.1.6. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketleri farklı hızlarda yapar.	43	35,2	63	51,6	11	9,0	4	3,3	1	0,8
A.1.7. Ritmik hareketleri bireysel, eşli, grupla, nesnesiz ve nesnelere olarak yapar.	40	32,8	60	49,2	17	13,9	3	2,5	2	1,6
A.1.8. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir.	35	28,7	58	47,5	22	18,0	6	4,9	1	0,8
A.1.9. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili ilke ve kuralları bilir.	39	32,0	62	50,8	17	13,9	3	2,5	1	0,8
A.1.10. Yer değiştirme hareketlerindeki benzerlik ve farklılıkları ayırt eder.	43	35,2	63	51,6	13	10,7	2	1,6	1	0,8
A.1.11. Dengeleme hareketlerinin benzerlik ve farklılıklarını ayırt eder.	44	36,1	61	50,0	13	10,7	2	1,6	2	1,6
A.1.12. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar.	37	30,3	59	48,4	18	14,8	5	4,1	3	2,5
A.1.13. Fiziksel etkinlik sırasında vücudunda meydana gelen değişiklikleri fark eder.	44	36,1	62	50,8	12	9,8	3	2,5	1	0,8
A.1.14. Fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini kılavuz eşliğinde yapar.	47	38,5	63	51,6	10	8,2	1	0,8	1	0,8
A.1.15. Okulundaki spor malzemelerinin, spor alanlarının ve spor etkinliklerinin farkına varır.	47	38,5	60	49,2	9	7,4	3	2,5	3	2,5
A.1.16. Yer değiştirme ve dengeleme hareketlerinin olduğu farklı oyunlar bularak arkadaşlarıyla oynar.	48	39,3	64	52,5	7	5,7	2	1,6	1	0,8
A.1.17. Fiziksel etkinliklere katılmaya istekli olur.	53	43,4	61	50,0	5	4,1	2	1,6	1	0,8
A.1.18. Fiziksel etkinliklerde kurallara uyma ve yönergeleri takip etmede istekli olur.	49	40,2	61	50,0	8	6,6	2	1,6	2	1,6
A.1.19. Fiziksel etkinliklerde araç-gereçleri ve etkinlik alanlarını paylaşmaya istekli olur.	45	36,9	63	51,6	11	9,0	1	0,8	2	1,6
A.1.20. Fiziksel etkinliklere ilişkin düşüncelerini ifade eder.	43	35,2	65	53,3	11	9,0	1	0,8	2	1,6
A.1.21. Fiziksel etkinliklerde başkalarının haklarına saygı göstermesi gerektiğini fark eder.	44	36,1	67	54,9	8	6,6	1	0,8	2	1,6
A.1.22. Fiziksel etkinliklerde üstlendiği rollerin sorumluluklarını yerine getirmesi gerektiğini kabul eder.	44	36,1	67	54,9	8	6,6	2	1,6	1	0,8
A.1.23. Fiziksel etkinliklerde başarıyı tebrik etmeye istekli olur.	45	36,9	66	54,1	9	7,4	1	0,8	1	0,8
A.1.24. Fiziksel etkinliklerde eşli ve grup çalışmalarına katılmaya istekli olur.	47	38,5	68	55,7	5	4,1	1	0,8	1	0,8
A.1.25. Fiziksel etkinlik içindeki farklı rolleri tanıyabilir.	46	37,7	65	53,3	9	7,4	1	0,8	1	0,8
A.1.26. Farklı fiziksel etkinlikleri yaparken kendine güven duymasını gerektiğini fark eder.	47	38,5	65	53,3	8	6,6	1	0,8	1	0,8
A.1.27. Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemeleri amacına uygun kullanır.	43	35,2	63	51,6	12	9,8	1	0,8	3	2,5
ÖĞRENME ALANI: B) ETKİN KATILIM VE SAĞLIKLI										

YAŞAM

ALT ÖĞRENME ALANI: B.1. DÜZENLİ FİZİKSEL ETKİNLİK

B.1.1. Fiziksel etkinlik sonrasında kişisel bakımını ve temizliğini kendisi yapar.	43	35,2	59	48,4	15	12,3	0	0	5	4,1
B.1.2. Sağlığını korumak için vücudunu nasıl kullanması gerektiğini fark eder.	38	31,1	66	54,1	11	9,0	4	3,3	3	2,5
B.1.3. Fiziksel etkinlik öncesi ve sonrasında ne zaman ve nasıl beslenilmesi gerektiğini bilir.	40	32,8	61	50,0	17	13,9	3	2,5	1	0,8
B.1.4. Fiziksel etkinliklerde sıvı tüketilmesi gerektiğini kavrar.	46	37,7	64	52,5	7	5,7	3	2,5	2	1,6
B.1.5. Okulunda varsa ilk yardımdan sorumlu kişileri tanır.	41	33,6	65	53,3	11	9,0	4	3,3	1	0,8

ALT ÖĞRENME ALANI: B.2. Atatürk ve Ulusal Bayramlar

B.2.1. Ulusal bayramların coşkusunu rontlar, halk oyunları, dans ve spor etkinliklerine katılarak gösterir.	67	54,9	46	37,7	5	4,1	3	2,5	1	0,8
B.2.2. Atatürk'ün spora ve sporculara verdiği önemi açıklar.	56	45,9	55	45,1	6	4,9	4	3,3	1	0,8

Araştırmaya katılan 122 ikinci sınıf öğretmenin beden eğitimi dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirme durumları tablo 3'de gösterilmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun "Hareket Bilgi ve Becerileri" öğrenme alanına ait tüm alt öğrenme alanlarını oluşturan kazanımların gerçekleştirilebilir olduğunu ifade etmişlerdir. Fakat bu çalışmaya katılan II. Sınıf öğretmenlerinden %23,7'si "A.1.8'de Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü

gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir" kazanımının gerçekleştirilebileceğini ifade etmişlerdir. Dolayısıyla bu kazanımın ulaşılabilirliği şüphe uyandırmaktadır.

Öğrenme alanı "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam" a ait tüm alt öğrenme alanları ve kazanımlarının araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği görülmüştür.

Tablo: 4 Beden Eğitimi Dersi Üçüncü Sınıf Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

ÖĞRENME ALANI: A) HAREKET BİLGİ VE BECERİLERİ ALT ÖĞRENME ALANI: A.1. Temel Hareket Bilgi ve Becerileri	Kesinlikle Kazandırılır		Kazandırılır		Kazandırılmayabilir		Kazandırılmaz		Kazandırılması Oldukça zordur	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
A.1.1. Hareket ederken vücut ve alan farkındalığını geliştirir.	47	35,6	74	56,1	8	6,1	2	1,5	1	1,8
A.1.2. "Adım al, sek" ve "koşarak sıçrama" gibi karmaşık yer değiştirme hareketlerini yapar.	50	37,9	71	53,8	7	5,3	2	1,5	2	1,5
A.1.3. Bireysel ve eşli olarak dengeleme hareketlerini hız ve kuvvet ayarlaması yaparak gösterir.	37	28,0	80	60,6	10	7,6	3	2,3	2	1,5
A.1.4. Hız ve kuvvet ayarlaması yaparak nesnelere hareket ettirir.	32	24,2	85	64,4	10	7,6	2	1,5	3	2,3
A.1.5. Hız ve kuvvet ayarlaması yaparak nesnelere kontrol eder.	37	28,0	80	60,6	10	7,6	2	1,5	3	2,3
A.1.6. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketleri farklı yön, hız ve kuvvetlerde yaparak gösterir.	33	25,0	82	62,1	13	9,8	1	0,8	3	2,3
A.1.7. Ritmik hareketleri bireysel, eşli, grupta, nesnesiz ve nesneli olarak uyumlu şekilde yapar.	39	29,5	77	58,3	13	9,8	1	0,8	2	1,5
A.1.8. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir.	32	24,2	74	56,1	21	15,9	4	3,0	1	0,8
A.1.9. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili ilke ve	28	21,2	85	64,4	17	12,9	0	0	2	1,5

kuralları bilir.										
A.1.10. Fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketleri yapar.	43	32,6	81	61,4	5	3,8	0	0	3	2,3
A.1.11. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar.	34	25,8	71	53,8	20	15,2	4	3,0	3	2,3
A.1.12. Fiziksel etkinlik sırasında vücudunda meydana gelen değişikliklerin nedenlerini kavrar.	32	24,2	82	62,1	15	11,4	1	0,8	2	1,5
A.1.13. Okulundaki spor malzemelerinden, spor alanlarından ve spor etkinliklerinden yararlanır.	39	29,5	71	53,8	14	10,6	5	3,8	3	2,3
A.1.14. Nesne kontrolü gerektiren hareketlerin olduğu farklı oyunlar bularak arkadaşlarıyla oynar.	34	25,8	86	65,2	9	6,8	1	0,8	2	1,5
A.1.15. Fiziksel etkinliklerin eğlendirici yönünü fark eder.	52	39,4	73	55,3	5	3,8	0	0	2	1,5
A.1.16. Fiziksel etkinliklerde kurallara uyma ve yönergeleri takip etmeyi benimser.	44	33,3	74	56,1	12	9,1	0	0	2	1,5
A.1.17. Fiziksel etkinliklerde araç-gereçleri ve etkinlik alanlarını paylaşır.	37	28,0	86	65,2	7	5,3	0	0	2	1,5
A.1.18. Fiziksel etkinliklere ilişkin düşüncelerini ifade eder.	33	25,0	91	68,9	7	5,3	0	0	1	0,8
A.1.19. Fiziksel etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.	34	25,8	86	65,2	10	7,6	0	0	2	1,5
A.1.20. Fiziksel etkinliklerde üstlendiği rollerin sorumluluklarını yerine getirir.	33	25,0	91	68,9	7	5,3	0	0	1	0,8
A.1.21. Fiziksel etkinliklerde başarıyı tebrik eder.	43	32,6	77	58,3	10	7,6	0	0	2	1,5
A.1.22. Fiziksel etkinliklerde eşli ve grup çalışmalarına isteyerek katılır.	42	31,8	76	57,6	12	9,1	0	0	2	1,5
A.1.23. Fiziksel etkinlik içindeki farklı rollerin önemini kavrar.	37	28,0	83	62,9	9	6,8	0	0	3	2,3
A.1.24. Farklı fiziksel etkinlikleri yaparken kendine güven duyar.	44	33,3	79	59,8	8	6,1	0	0	1	0,8
A.1.25. Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemeleri amacına uygun kullanarak korur.	32	24,2	88	66,7	9	6,8	1	0,8	2	1,5
ÖĞRENME ALANI: B) ETKİN KATILIM VE SAĞLIKLI YAŞAM										
ALT ÖĞRENME ALANI: B.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik										
B.1.1. Fiziksel etkinlik sonrasında kişisel bakımını ve temizliğini yapmaya gönüllü olur.	44	33,3	75	56,8	9	6,8	2	1,5	2	1,5
B.1.2. Sağlığını korumak için vücudunu nasıl kullanması gerektiğini bilir.	43	32,6	72	54,5	13	9,8	2	1,5	2	1,5
B.1.3. Fiziksel etkinlik öncesi ve sonrasında beslenme ilkelerini doğru uygular.	32	24,2	69	52,3	27	20,5	2	1,5	2	1,5
B.1.4. Fiziksel etkinliklerde sıvı tüketiminin gerekliliğini bilir.	47	35,6	74	56,1	8	6,1	1	0,8	2	1,5
B.1.5. Temel ilk yardım ilkelerini fark eder.	33	25,0	74	56,1	20	15,2	2	1,5	3	2,3
ALT ÖĞRENME ALANI: B.2. Atatürk ve Ulusal Bayramlar										
B.2.1. Ulusal bayramların coşkusunu rontlar, halk oyunları, dans ve spor etkinliklerine katılarak gösterir.	62	47,0	60	45,5	6	4,5	1	0,8	3	2,3
B.2.2. Atatürk'ün spora ve sporculara verdiği önemi bilir.	66	50,0	60	45,5	4	3,0	0	0	2	1,5

Araştırmaya katılan 132 üçüncü sınıf öğretmenin beden eğitimi dersi üçüncü sınıf öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirme

durumları tablo 4'de görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu "Hareket Bilgi ve Becerileri" öğrenme alanına ait tüm alt öğrenme

alanlarını oluşturan kazanımları gerçekleştirdiklerini ifade etmektedirler. Fakat öğretmenlerin beşte biri (%20,7'si) "A.1.8. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir" kazanımının ulaşılabilirliğini düşünmektedirler. Buna paralel olarak "A.1.11. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar" kazanımının ulaşılabilirliğinden de öğretmenlerin şüphe duyduğu görülmektedir. Çünkü sadece üçüncü sınıf öğretmenlerinin %21,5'i ulaşamayacağını düşünmektedir.

Öğrenme alanı "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam"a ait tüm alt öğrenme alanları ve kazanımlarını katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği görülüyor. Diğer yandan bu çalışmaya katılan üçüncü sınıf öğretmenlerinden sadece %19'u "B.1.3. Fiziksel etkinlik öncesi ve sonrasında beslenme ilkelerini doğru uygular" kazanımının ulaşılabilirliğini ifade etmektedirler. Dolayısıyla bu kazanımın gerçekleşmesinde şüphe oluşmaktadır. "B.1.5. Temel ilkyardım ilkelerini fark eder" kazanımını gerçekleştiremedikleri görüşünü ifade ettikleri görülüyor.

Tablo: 5 Beden Eğitimi Dersi Dördüncü Sınıf Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

ÖĞRENME ALANI: A) HAREKET BİLGİ VE BECERİLERİ	Kesinlikle Kazandırılır		Kazandırılır		Kazandırılmayabilir		Kazandırılmaz		Kazandırılması Oldukça zordur	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ALT ÖĞRENME ALANI:										
A.1. Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerileri										
A.1.1. Çeviklik, koordinasyon, denge ve esnekliğin bir arada kullanılması gerektiği durumlarda vücut yönetim becerilerini sergiler.	52	36,9	76	53,9	12	8,5	0	0	1	0,7
A.1.2. Kendine özgü ritmik hareketler yapar.	52	36,9	72	51,1	15	10,6	2	1,4	0	0
A.1.3. Farklı figürlerin/hareket serilerinin ardışık olarak yer aldığı ritmik hareketleri sergiler.	44	31,2	71	50,4	22	15,6	3	2,1	1	0,7
A.1.4. Temel jimnastik hareketlerini yapar.	45	31,9	73	51,8	21	14,9	2	1,4	0	0
A.1.5. Özelleşmiş hareketleri uygularken karşılaştığı sorunlara çözüm yolları üretir.	41	29,1	66	46,8	29	20,6	4	2,8	1	0,7
A.1.6. Bireysel ve eşli mücadele becerileri sergiler.	48	34,0	82	58,2	9	6,4	2	1,4	0	0
A.1.7. Bireysel, eşli ve grupla bir nesneyi kontrollü şekilde kullanarak oyunlar oynar.	53	37,6	77	54,6	9	6,4	1	0,7	1	0,7
A.1.8. Özelleşmiş hareketlerle ilgili kavramları bilir.	39	26,7	72	51,1	27	19,1	2	1,4	1	0,7
A.1.9. Özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve kuralları bilir.	42	29,8	68	48,2	28	19,9	2	1,4	1	0,7
A.1.10. Yakın çevresindeki spor alanlarını ve spor etkinliklerini tanır.	52	36,9	67	47,5	19	13,5	3	2,1	0	0
A.1.11. Fiziksel etkinliklerde kurallara uyma ve yönergeleri takip etmeye gönüllü olur.	46	32,6	74	52,5	20	14,2	1	0,7	0	0
A.1.12. Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemeleri amacına uygun kullanarak korur.	51	36,2	72	51,1	17	12,1	0	0	1	0,7
A.1.13. Fiziksel etkinliklerde araç gereçleri ve alanlarını paylaşır.	55	39,0	73	51,8	10	7,1	3	2,1	0	0
A.1.14. Fiziksel etkinliklere ilişkin düşüncelerini ifade eder.	46	32,6	77	54,6	16	11,3	2	1,4	0	0
A.1.15. Fiziksel etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.	51	36,2	75	53,2	13	9,2	1	0,7	1	0,7
A.1.16. Fiziksel etkinliklerde üstlendiği rollerin sorumluluklarını yerine getirir.	53	37,6	73	51,8	14	9,9	1	0,7	0	0
A.1.17. Fiziksel etkinliklerde kazanma ve kaybetme durumlarında duygularını kontrollü davranışlarla gösterir.	49	34,8	68	48,2	20	14,2	4	2,8	0	0
A.1.18. Fiziksel etkinliklerde başarıyı takdir eder.	51	36,2	72	51,1	18	12,8	0	0	0	0
A.1.19. Farklı fiziksel etkinlikleri kendine güven duyarak yapar.	53	37,6	79	56,0	9	6,4	0	0	0	0
A.1.20. Fiziksel etkinliklere katılmaya gönüllü olur.	60	42,6	70	49,6	11	7,8	0	0	0	0
A.1.21. Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik	52	36,9	75	53,2	14	9,9	0	0	0	0

yapmaya istekli olur.

ÖĞRENME ALANI: B) ETKİN KATILIM VE SAĞLIKLI YAŞAM

ALT ÖĞRENME ALANI: B.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik

B.1.1. Sağlığını korumak için vücudunu nasıl kullanması gerektiğini kavrar.	57	40,4	74	52,5	10	7,1	0	0	0	0
B.1.2. Fiziksel etkinlikte bulunmanın fiziksel uygunluk üzerindeki katkılarını bilir.	47	33,3	82	58,2	11	7,8	1	0,7	0	0
B.1.3. Düzenli fiziksel etkinlik de bulunmanın sağlıklı yaşam üzerindeki etkilerini bilir.	56	39,7	76	53,9	9	6,4	0	0	0	0
B.1.4. Fiziksel etkinlik sonrasında kişisel bakımını ve temizliğini yapmaya gönüllü olur.	48	34,0	80	56,7	12	8,5	1	0,7	0	0
B.1.5. Fiziksel etkinliklerde yapılan ısınma ve soğuma hareketlerinin kişisel sağlığı için önemli olduğunu kavrar.	51	36,2	80	56,7	8	5,7	2	1,4	0	0
B.1.6. Fiziksel etkinlik ile beslenme arasındaki ilişkiyi kavrar.	46	39,7	76	53,9	9	6,4	0	0	0	0
B.1.7. Sağlıklı bir vücut ve fiziksel gelişim için dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmanın önemli olduğunu bilir.	60	42,6	73	51,8	5	3,5	2	1,4	1	0,7
B.1.8. Temel ilkyardım ilkelerini bilir.	40	28,4	81	57,4	16	11,3	2	1,4	2	1,4

ALT ÖĞRENME ALANI: B.2. Atatürk ve Ulusal Bayramlar

B.2.1. Ulusal bayramların coşkusunu rontlar, halk oyunları, dans ve spor etkinliklerine katılarak gösterir.	72	51,1	60	42,6	7	5,0	1	0,7	1	0,7
B.2.2. Ulusal bayramlarda sınıfça ve okulca yapılan etkinliklerin ve törenlerin önemini kavrar.	75	53,2	58	41,1	6	4,3	1	0,7	1	0,7
B.2.3. Atatürk'ün, spora ve sporculara verdiği önemi kavrar.	82	58,2	53	37,6	4	2,8	1	0,7	1	0,7

ALT ÖĞRENME ALANI: B.3. Spor Organizasyonları ve Olimpiyat Oyunları

B.3.1. Olimpiyat oyunlarında başarılı olmuş sporcuları tanır.	39	27,7	67	47,5	25	17,7	7	5,0	3	2,1
B.3.2. Spor organizasyonlarının önemini fark eder.	43	30,5	71	50,4	20	14,2	4	2,8	3	2,1

Araştırmaya katılan 141 dördüncü sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi dördüncü sınıf öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirme durumları tablo 5 de görülmektedir. Bu çalışmaya katılan 4'üncü sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun "Hareket Bilgi ve Becerileri" öğrenme alanına ait tüm alt öğrenme alanlarını oluşturan kazanımların gerçekleştirilmesini ifade etmektedirler. Fakat %21,2'si "A.1.8. Özelleşmiş hareketlerle ilgili kavramları bilir" kazanımını ve %22'si ise "A.1.9. Özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve kuralları bilir"

kazanımının gerçekleştirilmesini yönünde görüş belirttikleri görülüyor.

Öğrenme alanı "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam"a ait tüm alt öğrenme alanları ve kazanımları grubun çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmektedir. Sadece öğretmenlerin dörtte biri "B.3.1. Olimpiyat Oyunlarında Başarılı Olmuş Sporcuları Tanır" kazanımını gerçekleştirmedi olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Tablo: 6 Beden Eğitimi Dersi Beşinci Sınıf Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

ÖĞRENME ALANI: A) HAREKET BİLGİ VE BECERİLERİ ALT ÖĞRENME ALANI: A. 1.Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerileri	Kesinlikle Kazandırılır		Kazandırılır		Kazandırılmayabilir		Kazandırılmı az		Kazandırılmı sı Oldukça zordur	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
A.1.1.Çeviklik, koordinasyon, denge ve esnekliğin bir arada kullanılması gerektiği durumlarda vücut yönetim becerilerini artan bir doğrulukla sergiler.	44	40,4	5	49,5	6	5,5	3	2,8	2	1,8
A.1.2.Kendine özgü ritmik hareketler sergiler.	30	27,5	6	63,9	3	2,8	5	4,6	2	1,8
A.1.3.Farklı figürlerin/hareket serilerinin ardışık olarak yer aldığı ritmik hareketleri akıcı şekilde sergiler.	25	22,9	6	57,3	1	16,8	1	9,0	2	1,8
A.1.4.Jimnastik serileri seçerek sunar.	21	19,3	4	39,4	3	29,3	1	9,0	3	2,8
A.1.5.Özelleşmiş hareketleri uygularken karşılaştığı sorunlara çözümler üretir.	25	22,9	5	49,5	2	20,2	7	6,4	1	0,9
A.1.6.Bireysel ve eşli mücadele becerileri sergiler.	37	33,9	5	53,8	1	9,2	3	2,8	1	0,9
A.1.7.Bireysel ve grupla bir nesneyi kontrollü şekilde kullanarak artan bir doğrulukla oyun oynar.	36	33,0	5	54,9	9	8,3	4	3,7	1	0,9
A.1.8.Özelleşmiş hareketlere ilişkin ilke ve kuralları etkinlikler içerisinde uygular.	28	25,7	6	60,6	8	7,3	6	5,5	1	0,9
A.1.9.Zihinsel ve bedensel engelin spor yapmaya engel olmadığını bilir.	33	30,3	6	56,1	9	8,3	5	4,6	1	0,9
A.1.10.Fiziksel etkinliklerde kurallara uyma ve yönergeleri takip etmeye uyum gösterir.	39	35,8	5	54,9	5	4,6	4	3,7	2	1,8
A.1.11.Fiziksel etkinliklerde kullanılan araç-gereç ve malzemelerini amacına uygun kullanarak korur.	43	39,4	5	46,1	9	8,3	3	2,8	3	2,8
A.1.12.Fiziksel etkinliklerde araç gereçleri ve alanlarını paylaşmaya değer verir.	41	37,6	5	51,6	6	5,5	4	3,7	2	1,8
A.1.13.Fiziksel etkinliklere ilişkin düşüncelerini ifade eder.	41	37,6	5	53,8	6	5,5	3	2,8	1	0,9
A.1.14.Fiziksel etkinliklerde başkalarının haklarına saygı gösterir.	45	41,3	4	43,7	1	9,2	5	4,6	2	1,8
A.1.15.Fiziksel etkinliklerde üstlendiği rollerin sorumluluklarını yerine getirir.	44	40,4	5	47,7	8	7,3	4	3,7	1	0,9
A.1.16.Fiziksel etkinliklerde kazanma ve kaybetme durumlarında duygularını kontrollü davranışlarla gösterir.	37	33,9	5	47,7	1	12,4	4	3,7	2	1,8
A.1.17.Fiziksel etkinliklerde başarıya değer vererek takdir eder.	38	34,9	5	48,3	1	11,3	4	3,7	1	0,9
A.1.18.Farklı fiziksel etkinlikleri yaparken kendine güven duyar.	43	39,4	5	48,3	8	7,3	4	3,7	1	0,9
A.1.19.Fiziksel etkinliklere katılıma değer verir.	42	38,5	5	53,8	5	4,6	3	2,8	1	0,9
A.1.20.Bireysel farklılıkları olanlarla fiziksel etkinlik yapmaya gönüllü olur.	37	33,9	6	56,1	6	5,5	3	2,8	2	1,8
A.1.21.Yakın çevresindeki spor alanları ve spor etkinliklerini tanır.	41	37,6	5	51,6	7	6,4	2	1,8	3	2,8
ÖĞRENME ALANI: B) ETKİN KATILIM VE SAĞLIKLI YAŞAM										
ALT ÖĞRENME ALANI: B.1. Düzenli Fiziksel Etkinlik										
B.1.1.Sağlığını korumak için vücudunu doğru kullanır.	4	37,6	55	50,5	8	7,3	3	2,8	2	1,8
B.1.2.Fiziksel etkinlikte bulunmanın fiziksel uygunluğa olan katkılarını açıklar.	3	32,1	63	57,8	6	5,5	3	2,8	2	1,8
B.1.3.Düzenli fiziksel etkinlikte bulunmanın sağlıklı yaşam üzerindeki etkilerinin farkına varır.	5	45,9	49	45,0	5	4,6	3	2,8	2	1,8

B.1.4.Fiziksel etkinlik sonrasında kişisel bakımını ve temizliğini yapmaya değer verir.	4	43,1	44	40,	1	11,	4	3,7	2	1,
	7			4	2	0				8
B.1.5.Fiziksel etkinliklerde yapılan ısınma, esnetme ve soğuma hareketlerinin kişisel sağlığı için önemli olduğunu kavrar.	4	42,2	52	47,	8	7,3	2	2,8	1	0,
	6			7						9
B.1.6.Dengeli ve düzenli beslenme ile fiziksel etkinlik arasındaki ilişkiyi kavrar.	5	47,7	49	45,	3	2,8	3	2,8	2	1,
	2			0						8
B.1.7.Sağlıklı bir vücut ve fiziksel gelişim için dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmanın önemini kavrar.	5	46,8	48	44,	6	5,5	1	0,9	3	2,
	1			0						8
B.1.8.Temel ilk yardım ilkelerini açıklar.	3	33,9	58	53,	7	6,4	3	2,8	4	3,
	7			2						7
ALT ÖĞRENME ALANI: B.2. Atatürk ve Ulusal Bayramlar										
B.2.1.Ulusal bayramları rantlar, halk oyunları, dans ve spor etkinliklerine katılarak coşkuyla kutlar.	5	53,2	40	36,	8	7,3	0	0	3	2,
	8			7						8
B.2.2.Ulusal bayramlarda sınıfça ve okulca yapılan etkinliklerin ve törenlerin önemini kavrar.	6	55,0	39	35,	7	6,4	1	0,9	2	1,
	0			8						8
B.2.3.Atatürk'ün, spora ve sporculara verdiği önemi bilir.	6	56,9	41	37,	4	3,7	0	0	2	1,
	2			6						8
ALT ÖĞRENME ALANI: B.3. Spor organizasyonları ve Olimpiyat Oyunları										
B.3.1.Olimpiyat oyunlarındaki spor dallarını bilir.	2	20,2	51	46,	3	27,	3	2,8	3	2,
	2			8	0	5				8
B.3.2.Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını tanıır.	2	22,9	50	45,	2	22,	6	5,5	4	3,
	5			9	4	0				7
B.3.3.Çeşitli spor olaylarını kitle iletişim araçlarından takip eder.	2	22,0	57	52,	2	18,	4	3,7	4	3,
	4			3	0	3				7

Araştırmaya katılan 109 beşinci sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi beşinci sınıf öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirme durumları tablo 6 da gösterilmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun "Hareket Bilgi ve Becerileri" öğrenme alanına ait tüm alt öğrenme alanlarını oluşturan kazanımları gerçekleştirdikleri yönünde görüş belirtmişlerdir. Sadece %41,4'lük bölümü "A.1.4. Jimnastik serileri seçerek sunar" kazanımının gerçekleştirilebileceğini ifade etmişlerdir. Dörtte biri (%27,5) "A.1.5. Özelleşmiş hareketleri uygularken karşılaştığı sorunlara çözümler üretir" kazanımının gerçekleştirilebileceğini ifade etmişlerdir.

Öğrenme alanı "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam"a ait alt öğrenme alanları ve kazanımlarını grubun çoğunluğu tarafından gerçekleştirildiği yönünde görüş bildirmiştir. Fakat öğretmenlerin üçte biri "B.3.1. Olimpiyat oyunlarındaki spor dallarını bilir" kazanımını, "B.3.2. Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını tanıır" kazanımını ve dörtte biri ise "B.3.3. Çeşitli spor olaylarını kitle iletişim araçlarından takip eder" kazanımını gerçekleştiremediklerini ifade etmişlerdir. Dolayısıyla bu bölümdeki kazanımlara ulaşılmasında öğretmenlerin ciddi tereddütleri görülmektedir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmaya katılan öğretmenler birinci kademe beden eğitimi dersi öğretim programında yer alan "Hareket Bilgi ve Becerileri ve Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam" öğrenme alanlarının alt öğrenme alanları olan "Temel Hareket Bilgi ve Becerileri", "Düzenli Fiziksel Etkinlik" ve "Atatürk ve

Ulusal Bayramlar" a ait tüm kazanımların kazandırılabilir olduğunu ifade etmektedirler. Birinci sınıf öğretmenleri kazanımların %93,8'ni, ikinci sınıf öğretmenleri kazanımların %97'sini, üçüncü sınıf öğretmenleri kazanımların %87,5'ni, dördüncü sınıf öğretmenleri kazanımların %91'ini ve beşinci sınıf öğretmenleri kazanımların %85,7'sini gerçekleştirebilir bulmaktadır (Tablo: 2, 3, 4, 5 ve 6).

Ayrıca; birinci sınıf öğretmenlerinin %18'lik bölümü beden eğitimi kazanımlarından "A.1.7. Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü hareketlerini bir arada yapar" ve %25'lik bölümü "A.1.12. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar" kazanımlarını kazandırılmaz buldukları yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo: 2).

İkinci sınıfta derse giren öğretmenlerin %23,7'si ise "A.1.8. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir" kazanımını kazandırılmaz olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo: 3).

Üçüncü sınıf öğretmenlerin %20,7'si "A.1.8. Vücut ve alan farkındalığı, yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketlerle ilgili kavramları bilir" %21,5'i, "A.1.11. Fiziksel etkinliklerde kullanacağı kişisel malzemeler için çanta hazırlar" %23,5'inin, "B.1.3. Fiziksel etkinlik öncesi ve sonrasında beslenme ilkelerini doğru uygular" %19'ununda "B.1.5. Temel ilk yardım ilkelerini fark eder" kazanımlarını kazandırılmaz buldukları yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo: 4).

Dördüncü sınıf öğretmenlerinin %21,2'si "A.1.8. Özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve kavramları bilir", %22'si "A1.9. Özelleşmiş hareketlerle ilgili ilke ve kuralları ilgili kuralları bilir" %24,8'nin ise "B.3.1. Olimpiyat oyunlarında başarılı olmuş sporcuları tanıır" kazanımlarını kazandırılmaz yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo: 5).

Beşinci sınıfta derse giren öğretmenlerin %41,4'ü "A.1.4. Jimnastik serileri seçerek sunar" %27,5'i "A.1.5. Özelleşmiş hareketleri uygularken karşılaştığı sorunlara çözümler üretir" %32,1'i "B.3.1. Olimpiyat oyunlarındaki spor dallarını bilir", %31,2'si "B.3.2. Ulusal ve uluslar arası spor organizasyonlarını tanıır", %25,7'si ise "B.3.3. Çeşitli spor olaylarını kitle iletişim araçlarından takip eder" kazanımlarını kazandırılmaz buldukları yönünde görüş belirtmişlerdir (Tablo: 6).

Beden eğitimi programındaki kazanımlarının gerçekleştirilmesi ile ilgili öğretmenlerimizin verdiği cevaplardan, yeni programın anlaşılmasında ve uygulama aşamasında çok fazla olumsuz görüşlerin olmaması sevindiricidir. Ayrıca bu sonuçlardan öğretmenlerimizin beden eğitimi dersinin ilköğretimin birinci kademesindeki önemini kavrayarak hareket ettiklerini söyleyebiliriz.

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda derse giren öğretmenlerin ortalama %25 civarındakileri yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolünü kazandırılmaz bulmalarının sebebi, beden eğitimi derslerinde öğrencilerin serbestçe oyun oynayarak ders işlemelerinden veya sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde beden eğitimi dersi almamış olmalarından da kaynaklanıyor olabilir. Birinci ve üçüncü sınıflarda derse giren sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin beden eğitimi dersi için kişisel eşyalarının bulunduğu çantanın hazırlanması kazanımını gerçekleştirilemez bulmaları doğrudur. Çünkü bu yaşlardaki öğrencilerimizin ikinci bir çantayı taşımaları oldukça zordur. Bu yaş grubu çocukların fiziksel gelişimleri de buna uygun

değildir. Ayrıca bu yaşlardaki çocukların öz bakım becerilerinin tam olarak gelişmediği için okulda beden eğitimi dersi için ilgili kılık ve kıyafetlerini giyip çıkarmaları da oldukça zor olacaktır.

Dördüncü ve beşinci sınıflarda mevcut imkanlar yeterli ise beden eğitimi dersine branş öğretmenleri girmektedir. Ama bu henüz yeterli düzeyde değildir. Bundan dolayı da özelleşmiş hareketlerle ilgili kazanımların sınıf öğretmenleri tarafından beden eğitimi derslerinde, öğrenciye öğretmenin model olarak gösterip yaptırması da mevcut öğretmenlerle mümkün görülmemektedir. Bu kazanım ancak birinci kademe de beden eğitimi öğretmenleri derse girmeye başlayınca ve okulların beden eğitimi dersi ile ilgili alt yapısının çağın şartlarına uygun hale getirilmesi ile mümkün olabilecektir.

Ayrıca dördüncü ve beşinci sınıflarla ilgili dikkat çeken bir durum da, olimpiyat oyunları ve ulusal ve uluslar arası spor organizasyonları ile ilgili kazanımların yine %25 civarındaki öğretmen tarafından kazandırılmaz bulunması dikkat çekicidir. Bu durum için öğretmenlerin beden eğitimi dersi öğretmen kılavuzunu yeterince incelemediklerini söylemek mümkün olacaktır. Bu olumsuzluğun giderilmesi için müfettişlerin, öğretmenlere yeterince rehberlik etmeleri ve beden eğitimi derslerini diğer derslerle ilişkilendirerek işlemeleri hususunda bilgilendirmeleri gerekmektedir.

İlköğretim birinci kademe de görev yapan beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersi kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik görüşlerini belirleyen çalışmalar yapılmıştır. İlköğretim programında yer alan ve uygulanmakta olan beden eğitimi dersinin kazanımlarını en iyi şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin önerilerde; okullardaki temel sorunlar ve eksikliklerin giderilmesi, beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerine gerekli bilgilendirme yapılması ifade edilmektedir. (7, 14, 11, 4). Öneriler bu çalışmada da desteklenmektedir.

KAYNAKLAR

1. Ağbuğa, B., Aslan, Ş., **İlköğretim Okulları İçin Beden Eğitimi**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2010.
2. Aracı, H., **Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi**, Geliştirilmiş 6. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2006.
3. Arslan, Y. (2008) **Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
4. Ayan, S., **İlköğretim I. Ve II: Kademe Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.
5. Bal, H., **Bilimsel Araştırma Yöntemi ve Teknikleri**, Yayın No: 21, S.D. Ün., Isparta, 2001.
6. Demirci, A., **İlköğretimde Beden Eğitimi Etkinlikleri 1-2-3. Sınıflar Yeni Öğretim Programı**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2008
7. Emlek, Y., Orhun, A., **Günümüz Çocuk ve Gençlerinin Hareket Dünyası, Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar**, III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, 6-7 Aralık, Ankara, 1996.
8. Erkal, M. E., Güven, Ö., Ayan, D., **Sosyolojik Açısından Spor**, (Genişletilmiş 3. Baskı), Der Yayınları, İstanbul, 1998.
9. Karasar, N., **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, 14. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2004.
10. Koç, S., **Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi**, Yaylacık Matbaası, İstanbul, 2005.
11. Körmükçü, Y., **İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Derslerinin Program ve Uygulamadaki Sorunlar**, 9. Uluslar Arası Spor Bil. Kong., 3-5 Kasım, 659-661, Muğla, 2006.
12. MEB. **İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretmen Kılavuz Kitabı**, Devlet Kitapları 1. Baskı, Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara, 2008.
13. MEGSB., **İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1988.
14. Ocak, Y., Tortop, Y., **Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimlerine İlişkin Genel Görüşleri ve Beden Eğitimi Derslerini Yürütürken Karşılaştıkları Sorunlar**, 9. Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi, , 3-5 Kasım, 663-669, Muğla, (2006).
15. Pangrazi, R.P., **Dynamic Physical Education for Elementry School**, Allyn& Bacon, Boston, 2001.
16. Şirin, E. F., **Yeni İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (Altıncı Sınıf) Öğretim Programının Uygulanabilirlik Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**, Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, BESBD; 4 (2): 92-102, Manisa, 2009.
17. Tezbaşaran, A. A., **Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu**, Hacettepe Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara, 1997.
18. Vural, M., **En Son Değişiklikleriyle İlköğretim Okulu Ders Programları ve Öğretim Kılavuzları 1-5. Sınıflar**, Yakutiye Yayıncılık, Erzurum, 2008.
19. Yenal, T., Çamlıyer, H., Saracaloğlu, A., **İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi**, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV, (3): S.15-16, Ankara, 1999
20. Yetim, A., **Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Sosyal Görevleri**, A. Ü. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 1. Spor Kongresi Bildirileri, S. 1-6, Ankara, 1998